

Abstrakt

Čím více jsou pozdně moderní společnosti roztržité, tím větší mají potřebu ukotvení v přítomnosti skrze minulost. Hledání kolektivní paměti jako předpokladu kolektivní sounáležitosti je obzvláště naléhavé ve světle společenské nejistoty, která rozkládá známé významové systémy. Církev, definovaná imperativem kontinuity, představují rezervoár paměti a poskytují velmi účinnou odpověď na takovou nejistotu. Náboženské instituce proto často využívají svůj paměťový potenciál k neustálému potvrzování svého veřejného významu v podmínkách pozdní modernity. Ve své disertační práci se věnuji motivacím, formám, strategiím a výsledkům působení Srbské pravoslavné církve (SPC) na poli politiky paměti po roce 2000. Skrze analýzu pramenů shromážděných pomocí metod multi-lokální etnografie (*multi-sited ethnography*) zkoumám aktivity SPC týkající se připomínání srbských hrdinných obětí druhé světové války. Tyto aktivity zasazují do širšího procesu utváření paměti, který je rámován současnými možnostmi společensky přijatelného a zároveň ovlivňován dominantními rysy interakce mezi jednotlivými paměťovými aktéry. Druhá světová válka jakožto zlomová historická událost je předmětem interakce, jíž se účastní aktéři na různých úrovních produkce paměti, od lokální po nadnárodní a od vernakulární po oficiální, a odhaluje tak mnohohrstevnatost zapojení SPC do paměťového procesu. Konceptuální přístup k dané problematice představený v této práci má současně univerzálnější uplatnění nad rámec studia Srbska a SPC, neboť může sloužit jako nástroj k zasazení podobně komplexních aktérů do dalších procesů sociální reprodukce.